

Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАІТН України
РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІВ РОЗВИТКУ ОСВІТИ
ДОРΟΣЛИХ У ГРЕЦЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ (1981 -
2011)

Витоки становлення галузі освіти дорослих в Греції можна простежити на початку ХХ століття в зусиллях приватних та державних організацій щодо боротьби з явищем неграмотності [3, с. 96]. Ця більш-менш тривіальна організація галузі освіти дорослих в Греції тривала до кінця 1950-х рр. ХХ ст. [4, с. 141-15] коли освіта дорослих розглядалася як свого роду додаткове забезпечені початкової освіти і, як наслідок, ніякої особливої уваги не приділялося **особам**, я виконували важке завдання полегшення навчання дорослих [2, с. 17 41 Упродовж десятиліть економічного зростання (1960-ті -1970-ті рр. ХХ ст невеликою кількістю установ було зреалізовано низку заходів, пов'язаних підготовкою андрагогів [4]. Незважаючи на те, що освіта для дорослих в Греції *мім* певну історію, особливо з точки зору розробки програм грамотності для дорослих саме з приєднанням Греції до Європейського економічного співтовариства (СЕС) у 1981 році дійсно почав зростати інтерес до цієї галузі, в якій до 1993 року відбулася серія важливих подій та змін. Фінансування зі структурних фондів - **головним** чином Європейського соціального фонду (ЄСФ) - призвело до розширення пов'язаних із цим заходів. Соціалістичний уряд того часу створив сприятливі **умонп** для розвитку державних органів освіти дорослих. Фінансування ЄСФ в **основному** спрямовувалося на так звану Популярну освіту (Popular Education -Лаїкп, **ЕяшбрфСоот**). Публічна мережа «Популярна освіта» складалася з більш ніж **300** центрів, **що** працюють по **всій** Греції. Немає точних даних щодо розподілу **програм** у цей *вирішальний період (1981-1993 роки)*, але багато дослідників відзначають наступне: поширення заходів професійної підготовки без адекватного

планування щодо їх виду та обсягу; виділення низки програм організаціям, які не мають необхідної інфраструктури та ноу-хау для їх забезпечення; відсутність координаційного органу для планування та контролю пов'язаної з цим діяльності, що призвело до неефективної праці й витрати ресурсів [5, с. 36].

У період 1994-1999 рр. XX ст. розвиток грецької освіти дорослих повністю співпав з прийняттям та впровадженням керівних принципів ЄСФ, спрямованих на забезпечення фінансування неперервного навчання з боку європейських фондів. Процес розвитку системи неперервної професійної підготовки тривав більше трьох років. Ситуація дещо покращилася в останні роки, особливо з 2000 року, з впровадженням нової політики та ініціатив, які зараз становлять орієнтири щодо створення умов для підтримки подальшого розвитку галузі. Однак поки що важко зробити будь-які висновки про ефективність цієї політики, оскільки вона була прийнята під загрозою втрати фінансової підтримки з боку ЄС [1, с. 239-240; 5, с. 36]. Сьогодні Греція розробила активну політичну рамку навчання впродовж життя, яка в основному охоплює всі форми освіти дорослих. На основі цієї рамки впроваджено «Загальну освіту дорослих», яка включає в себе усю організовану навчальну діяльність (формальну та неформальну), адресовану дорослим з метою збагачення знання, розвитку, вдосконалення здібностей та навичок (в тому числі грамотності, навичок лічби й базових навичок в області ІКТ), розвитку особистості людини та активної громадянської позиції й забезпечується великою кількістю державних субсидованих навчальних закладів. Програми функціональної грамотності призначені лише для тих дорослих, які не завершили обов'язкову освіту. Залежно від характеру програм та освітньої діяльності, яку вони забезпечують та цільових груп, яким вони адресовані, у Греції діють три різні категорії організацій: 1) громадські (державні чи субсидовані) провайдери, які

■ Опонують програми базової освіти (формальні та неформальні) для дорослих; 2) >і.м шпальники (державні або субсидовані) приватних компаній та провайдери, які і надаються з колективних організацій та

пропонують можливості для початкової й / або неперервної освіти і підготовки для безробітних, працівників та фахівців; 3) ■Омадські організації, які створені як освітні установи вищого рівня, такі як університети та коледжі, забезпечують початкову та / або неперервну освіту та навчання для студентів, випускників, безробітних та фахівців. Існує також низка **Бганів** та організацій, які діють як юридичні державні або приватні заклади й в ...1 іонному підзвітні Міністерству освіти, культури та релігійних справ.

Найбільш важливим з них є Генеральний Секретаріат з навчання впродовж життя (the General Secretariat for Lifelong Learning, GSLL), який був створений у **РОІ** 1 році й виступає в ролі основної зацікавленої сторони, що бере участь у < гратсгії навчання впродовж життя, відповідає за її впровадження через Фонд молоді та навчання впродовж життя (the Youth and Lifelong Learning Foundation, INLDIVIM). Ця неприбуткова державна установа з фінансовою та операційною автономією, яка знаходиться під контролем Міністра культури, освіти та релігійних справ, планує, організовує та фінансує більшість програм освіти дорослих й у відповідних випадках співпрацює з іншими державними органами, такими як Міністерство працевлаштування та соціального забезпечення, Агенція зайнятості населення (the Manpower Employment Agency, OAED), Міністерство юстиції, Міністерство розвитку та Міністерство внутрішніх справ та державного управління [1, с. 240-241].

Таким чином, можна зробити висновок про те, що грецька освіта дорослих пройшла довгий і складний шлях свого становлення та розвитку в напрямі інституалізації та професіоналізації, з впровадженням активної політичної рамки навчання впродовж життя, яка в основному охоплює всі форми освіти дорослих. Список використаних джерел

1. Broad Research on adult education in EU (2017). In Natasha Kersh and Hanna Toiviainen (Eds.). Deliverable 2.1,523.
2. Karalis, T. (2010). The evolution of adult education in Greece. In D. Vergidis & A. Kokkos, (Eds.). *Adult Education: International Perspectives and Greek trajectories*. Athens: Metaicmio, 17-42.

- 3.Kokkos, A., Koulaouzides, George A., Karalis, Thanassis (2014). Becoming an Adult Educator in Greece: Past Experiences, Existing Procedures and Future Challenges. *Andragoske studije, decembar*, 95-106.
- 4.Kokkos, A., Koulaouzides, George A., Karalis, Thanassis (2011). Educating the Adult Educators: Implementation and Evaluation of the first National Adult Educators Education Program in Greece. In A. Papastamatis, E. Valkanos, E. Panitsidou, & G. Zarifis (Eds.). *Lifelong Learning & Adult Educators*. Thessaloniki: University of Macedonia Press, 141-158.
- 5.Koumparoulis, Dimitrios Nikolaou (2011). Adult Education in Greece. *Mediterranean Journal of Social Sciences*, 2 (7), 33-36.